ធ៩-០៩-២៣០ ប្រ.ក

ប្រកាស
ស្តីពី
ការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាតសម្រាប់អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់

សម្រេច

ប្រការ ១.-

ប្រកាសនេះមានគោលបំណងគ្រប់គ្រងរាល់អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ ដែលកំពុងធ្វើសកម្មភាពក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ប្រការ ២.-

និយមន័យ៖

១- **រូបិយវត្ថុ** សំដៅដល់ប្រាក់រៀលដែលចេញផ្សាយដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

២- **រូបិយប័ណ្ណ** សំដៅដល់រូបិយវត្ថុបរទេសឬមធ្យោបាយទូទាត់ជារូបិយវត្ថុបរទេស ។

៣-**អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់** សំដៅដល់ការ ទិញ-លក់ ប្រាក់រៀលជាមួយនឹងរូបិយប័ណ្ណនានា ឬការទិញ-លក់រូបិយប័ណ្ណមួយជាមួយនឹងរូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗទៀត។

ប្រការ ៣.-

ប្រតិបត្តិការដែលជាសកម្មភាពប្តូរប្រាក់ រួមមាន៖

- ទិញ និងលក់ក្រដាសប្រាក់ជារូបិយប័ណ្ណ
- ទិញមូលប្បទានប័ត្រទេសចរណ៍ ។

ប្រការ ៤.-

១- បុគ្គលដែលមានបំណងធ្វើអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ត្រូវតែសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាតពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

២- បុគ្គលដែលដាក់ពាក្យសុំអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ត្រូវមានកាតព្វកិច្ច និងសិទ្ធិ ដូចតទៅ៖

ក- ត្រូវមានដើមទុនអប្បបរមាចំនួន ៨០.០០០.០០០រៀល (ប៉ែតសិបលានរៀល) តម្កល់នៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាជាអចិន្ត្រៃយ៍ដោយទទួលកម្រៃការប្រាក់ ដែលបានកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ខ- មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការដេញថ្លៃទិញ-លក់ប្រាក់រៀលនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

គ-មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា លើការសម្គាល់រូបិយប័ណ្ណក្លែងក្លាយ។

ប្រការ ៥.-

១- ពាក្យសុំអាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវមានបញ្ជាក់ឬមានភ្ជាប់ជាមួយនូវ៖

ក- នាមករណ៍យីហោ និងអាសយដ្ឋានធ្វើអាជីវកម្ម

ខ- លិខិតបង់ប្រាក់តម្កល់ដើមទុន

គ- ឯកសារ ឬព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតដែលតម្រូវដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

២- ពាក្យសុំលិខិតអនុញ្ញាតត្រូវមានបញ្ជាក់ឬមានភ្ជាប់ជាមួយនូវ៖

ក- ឈ្មោះ និងទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍របស់អ្នកដាក់ពាក្យសុំ

ខ- ទីតាំងធ្វើអាជីវកម្មដោយមានបញ្ជាក់ពីអាជ្ញាធរខណ្ឌ ឬស្រុក និង

គ- ឯកសារ ឬព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតដែលតម្រូវដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

ប្រការ ៦.-

១-ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នឹងពិនិត្យលើពាក្យស្នើសុំក្នុងរយៈពេល៤៥ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃបានទទួលពាក្យស្នើសុំពេញលេញហើយអាចចេញអាជ្ញាប័ណ្ណឬលិខិតអនុញ្ញាតឬបដិសេធពាក្យស្នើសុំនោះ។

២- អាជ្ញាប័ណ្ណឬលិខិតអនុញ្ញាតមិនអាចផ្ទេរឬប្តូរឈ្មោះបានឡើយ។

៣- អាជ្ញាប័ណ្ណមានសុពលភាពរយៈពេល៣ឆ្នាំគិតចាប់ពីថ្ងៃចេញអាជ្ញាប័ណ្ណ។

៤- លិខិតអនុញ្ញាតមានសុពលភាពរយៈពេល១ឆ្នាំគិតចាប់ពីថ្ងៃចេញលិខិតអនុញ្ញាត។

ប្រការ ៧.-

១- អ្នកដាក់ពាក្យសុំអាជ្ញាប័ណ្ណប្តូរប្រាក់ត្រូវបង់សោហ៊ុយដូចខាងក្រោម៖

ក- សោហ៊ុយដាក់ពាក្យសុំអាជ្ញាប័ណ្ណចំនួន ១០០.០០០(មួយរយពាន់រៀល)។

ខ- សោហ៊ុយអាជ្ញាប័ណ្ណប្រចាំឆ្នាំចំនួន ១.២០០.០០០រៀល (មួយលានពីររយពាន់រៀល) ដែលត្រូវបង់នៅមុនថ្ងៃទី១៥ ខែមករា រៀងរាល់ឆ្នាំ។

គ- ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃមុនអាជ្ញាប័ណ្ណអស់សុពលភាពអ្នកកាន់អាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវដាក់ពាក្យសុំបន្តអាជ្ញាប័ណ្ណជាថ្មី។

ឃ-ក្នុងករណីមិនបានដាក់ពាក្យសុំបន្តអាជ្ញាប័ណ្ណទាន់ពេលវេលាអ្នកកាន់អាជ្ញាប័ណ្ណនឹងត្រូវរងការផាកពិន័យជាប្រាក់ចំនួន២០.០០០រៀល (ម្ភៃពាន់រៀល)ក្នុងមួយថ្ងៃ។ ប្រសិនបើអាជ្ញាប័ណ្ណអស់សុពលភាពរយៈពេល៣០ថ្ងៃ អ្នកកាន់អាជ្ញាប័ណ្ណមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យដាក់ពាក្យសុំជាថ្មីឡើយ។

២- អ្នកដាក់ពាក្យសុំលិខិតអនុញ្ញាតប្តូរប្រាក់ត្រូវបង់សោហ៊ុយដូចខាងក្រោម៖

ក- សោហ៊ុយដាក់ពាក្យសុំលិខិតអនុញ្ញាតចំនួន ១០០.០០០រៀល (មួយរយពាន់រៀល)

ខ- សោហ៊ុយលិខិតអនុញ្ញាតប្រចាំឆ្នាំចំនួន ២០០.០០០រៀល (ពីររយពាន់រៀល)

គ- ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃមុនលិខិតអនុញ្ញាតអស់សុពលភាព អ្នកកាន់លិខិតអនុញ្ញាតត្រូវដាក់ពាក្យសុំបន្តជាថ្មី។

៣- ចំពោះបុគ្គលដែលដាក់ពាក្យសុំអាជ្ញាប័ណ្ណ សោហ៊ុយនឹងត្រូវបានគណនាតាមសមាមាត្រនៃរយៈពេលដែលនៅសល់រហូតដំណាច់ឆ្នាំ។

៤- អាជ្ញាប័ណ្ណឬលិខិតអនុញ្ញាតត្រូវតែជាកម្មសិទ្ធិរបស់បុគ្គលដែលធ្វើអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់។

៥- ក្នុងករណីមានទីតាំង ឬអាសយដ្ឋានធ្វើប្រតិបត្តិការច្រើនកន្លែង ទីតាំងធ្វើប្រតិបត្តិការនីមួយៗត្រូវតែមានអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាតពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ហើយមិនត្រូវប្រកបអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់នៅទីកន្លែងណាផ្សេងក្រៅពីអាសយដ្ឋាន ឬទីតាំងដែលបានអនុញ្ញាតឡើយ។

៦- រាល់ការផ្លាស់ប្តូរអាសយដ្ឋាន ទីតាំងធ្វើប្រតិបត្តិការ កម្មសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្ម ការបិទអាជីវកម្ម និងបើកទីតាំងថ្មី អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវតែជូនដំណឹងភ្លាមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់ធនាគារជាតិនៃ

កម្ពុជា។ រាល់ការកែប្រែទាំងនេះ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការមុនពេលបានទទួលការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាឡើយ។

ប្រការ ៨.-

១- អ្នកកាន់អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាត៖

ក- ត្រូវលើកយីហោនៅកន្លែងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដោយដាក់អក្សរ "ប្តូរប្រាក់" និងអាចដាក់បន្ថែមជាភាសាអង់គ្លេស "Authorized Money Changer"

ខ- ត្រូវដាក់បង្ហាញអាជ្ញាប័ណ្ណគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់នៅកន្លែងដែលងាយមើលឃើញនៅក្នុងបរិវេណដែលបានអនុញ្ញាត

គ- ត្រូវដាក់បង្ហាញឱ្យសាធារណជនឃើញច្បាស់ជាប្រចាំនូវតារាងអត្រា ទិញ-លក់ ប្រចាំថ្ងៃរវាងប្រាក់រៀលជាមួយប្រាក់ដុល្លារនិងរវាងប្រាក់ដុល្លារជាមួយនឹងរូបិយប័ណ្ណផ្សេងៗ

ឃ-ត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាមុនពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់នៅទីតាំងថ្មី។

២- អ្នកកាន់អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាតត្រូវគោរពតាមក្រមប្រតិបត្តិដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ៩.-

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាអាចព្យួរ ឬដកហូតអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាត បើអ្នកកាន់អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាត៖

ក- ល្មើសនឹងខ្លឹមសារនៃប្រកាសនិងឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ

ខ- មិនសហការជាមួយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការត្រួតពិនិត្យឬ អង្កេត

គ- បានប្រព្រឹត្តការក្លែងបន្លំនិងធ្វើការបំភាន់ដោយចេតនា

ឃ- ធ្វើវិច្ឆេទកម្មកេងយកចំណេញដោយការបំប៉ោងអត្រាប្តូរ

ង-ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដែលធ្វើឱ្យសាធារណជនមានការយល់ច្រឡំ ឬបាត់បង់ជំនឿទុកចិត្តលើប្រាក់រៀល

ច-ល្មើសនឹងបទបញ្ញាពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម។

ប្រការ ១០.-

ការខកខានមិនបានអនុវត្តតាមខ្លឹមសារនៃប្រកាសនេះត្រូវទទួលរងទណ្ឌកម្មយោងតាមមាត្រា៧០នៃច្បាប់ស្តីពី ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

ប្រការ ១១.-

ប្រកាសលេខ ធ៩-៩៨-៣៩៣ ប្រក ចុះថ្ងៃទី៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៨ ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងការប្តូរប្រាក់ចំពោះអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ១២.-

អគ្គនាយកដ្ឋាន អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន អគ្គបេឡា អគ្គាធិការដ្ឋាន គ្រប់នាយកដ្ឋាន អង្គភាព និងគ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុនៅក្រោមឱវាទ និងក្រោមអាណាព្យាបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាត្រូវអនុវត្តម៉ឺងម៉ាត់នូវប្រកាសនេះតាមភារកិច្ចរៀងខ្លួន។

ប្រការ ១៣.-

ប្រកាសនេះមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩

ទេសាភិបាល

ហត្ថលេខា និងត្រា: **ជា ចាន់តូ**

ឧបសម្ព័ន្ធ

ប្រកាសលេខ ធ៩-០៩-២៣០ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៩

ក្រមប្រតិបត្តិសម្រាប់អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់

១. ដែនអនុវត្ត

ក្រមប្រតិបត្តិនេះអនុវត្តចំពោះអាជីវករប្តូរប្រាក់ទាំងអស់ ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវគោរពតាមក្រមប្រតិបត្តិនេះជាអចិន្ត្រៃយ៍។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គឺជាអាជ្ញាធរគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យដែលនៅក្រោមយុត្តាធិការនេះ អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និងត្រូវបានដាក់ពិន័យ ឬទណ្ឌកម្មចំពោះការប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិនានា និងការមិនគោរពតាមគោលការណ៍ដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមប្រតិបត្តិនេះ។

បុគ្គលដែលធ្វើសកម្មភាពជាអាជីវករប្តូរប្រាក់ ត្រូវតែស្នើសុំការអនុញ្ញាត (អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាត) ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាមុននឹងចាប់ផ្តើមធ្វើប្រតិបត្តិការប្តូររូបិយប័ណ្ណ។

២. ភារកិច្ចរបស់អាជីវករប្តូរប្រាក់

១- អាជីវករប្តូរប្រាក់ដែលបានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណឬលិខិតអនុញ្ញាតត្រូវអនុវត្តដូចតទៅ៖

ក- បោះពុម្ពសៀវភៅវិក័យប័ត្រឱ្យហើយជាស្រេច ដែលនៅលើវិក័យប័ត្រនោះត្រូវមានលេខរៀងឈ្មោះ នាមករណ៍ យីហោ អាសយដ្ឋាន និងលេខទូរស័ព្ទទំនាក់ទំនង។ លេខរៀងនីមួយៗនៃវិក័យប័ត្រនេះត្រូវធ្វើជាពីរច្បាប់ដែលច្បាប់ដើមសម្រាប់អតិថិជន និងច្បាប់ចម្លងសម្រាប់ទុកជាឯកសាររបស់អាជីវករប្តូរប្រាក់។ អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវផ្តល់វិក័យប័ត្រឱ្យអតិថិជននូវរាល់ពេលធ្វើប្រតិបត្តិការ។

ខ- បោះពុម្ពសៀវភៅវិក័យប័ត្រពិសេសមួយទៀតសម្រាប់ការដកហូតប្រាក់ ឬមូលប្បទានប័ត្រទេសចរណ៍ក្លែងក្លាយ។ លេខរៀងនីមួយៗនៃវិក័យប័ត្រនេះត្រូវធ្វើជាបីច្បាប់ ដែលច្បាប់ដើមសម្រាប់អតិថិជនច្បាប់ចម្លងមួយសម្រាប់ផ្តល់ឱ្យធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដោយត្រូវភ្ជាប់ជាមួយក្រដាសប្រាក់ ឬមូលប្បទានប័ត្រទេសចរណ៍ក្លែងក្លាយ និងច្បាប់ចម្លងមួយទៀតសម្រាប់ទុកជាឯកសាររបស់អាជីវករប្តូរប្រាក់។

គ- មានបុគ្គលិកដែលមានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើវិក័យប័ត្រការកត់ត្រា និងធ្វើរបាយការណ៍ជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

២- ជាទូទៅ អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវតែប្រកាន់ខ្ជាប់នូវភាពសុចរិតផ្នែកវិជ្ជាជីវៈដោយមិនក្លែងបន្លំ ឬឆ្លៀតឱកាសពីការមិនយល់ដឹងរបស់អតិថិជនដើម្បីផ្តល់ប្រាក់ក្លែងក្លាយ ឬបន្លំក្នុងការគណនាចំនួនប្រាក់ដែលអតិថិជនត្រូវបានទទួលជាដើម។

៣.សកម្មភាពហាមឃាត់

ក្រៅពីសកម្មភាពប្តូរប្រាក់រូបិយប័ណ្ណ និងទិញមូលប្បទានប័ត្រទេសចរណ៍អាជីវករប្តូរប្រាក់មិនត្រូវធ្វើប្រតិបត្តិការដូចខាងក្រោម៖

- ផ្តល់សេវាផ្ទេរប្រាក់

- ជួញដូររូបិយប័ណ្ណដោយការទូទាត់មិនផ្ទាល់ដៃនៅក្នុងរយៈពេលជាក់លាក់នៅពេលអនាគត
- ជួញដូរមូលបត្រភាគហ៊ុន និងធ្វើជាជើងសាករដោយខ្លួនឯង ឬធ្វើក្នុងនាមអតិថិជន
- ទទួលប្រាក់បញ្ញើពីសាធារណជន
- ផ្តល់ឥណទានដល់សាធារណជន
- ផ្តល់មធ្យោបាយទូទាត់សងប្រាក់ដល់សាធារណជន
- ផ្សាយពាណិជ្ជកម្មណាមួយដែលធ្វើឱ្យសាធារណជនយល់ច្រឡំថាខ្លួនផ្តល់សេវាប្រតិបត្តិការខាងលើ
- ជួញដូរក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយ

រាល់សកម្មភាពដែលអនុវត្តដោយខុសច្បាប់ គឺជាបទឧក្រិដ្ឋ និងត្រូវបានហាមឃាត់មិនឱ្យធ្វើប្រតិបត្តិការហើយអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាតជាផ្លូវការរបស់អាជីវករប្តូរប្រាក់នឹងត្រូវបានដកហូត។

៤.ការស្គាល់អតិថិជន

នៅពេលដំណើរការប្តូររូបិយប័ណ្ណអាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវស្គាល់អតិថិជនឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ការស្គាល់អតិថិជននេះត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈការតម្រូវឱ្យអតិថិជនផ្តល់លិខិតសម្គាល់ខ្លួនជាផ្លូវការដែលចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៅក្នុង ឬក្រៅប្រទេស។ លិខិតសម្គាល់ខ្លួនទាំងនោះរួមមានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ លិខិតឆ្លងដែន និងលិខិតសម្គាល់ខ្លួនជាផ្លូវការផ្សេងទៀតដែលមានបិទរូបថត។

ការសម្គាល់អត្តសញ្ញាណនេះនឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះ ៖

- អតិថិជនដែលប្តូរប្រាក់លើសពី១០.០០០ដុល្លារ (ដប់ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)
- អតិថិជនដែលប្តូរប្រាក់មួយលើកៗមានចំនួនតិច ប៉ុន្តែញឹកញាប់ដោយគ្មានមូលហេតុច្បាស់លាស់។

ចំពោះអតិថិជនដែលធ្លាប់ធ្វើប្រតិបត្តិការជាធម្មតា និងមានកម្មវត្ថុប្តូរប្រាក់ច្បាស់លាស់ដូចជាសម្រាប់បង់ពន្ធ បើកប្រាក់បៀវត្ស ឬទិញកសិផល។ល។ ការសម្គាល់អត្តសញ្ញាណនេះអាចមានលក្ខណៈធូរស្រាលជាង។

ប្រសិនបើ អតិថិជនបដិសេធក្នុងការផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណណាមួយ អាជីវករប្តូរប្រាក់មានសិទ្ធិបដិសេធមិនធ្វើប្រតិបត្តិការបាន។

៥.ក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយ

ក្នុងពេលធ្វើប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ត្រូវពិនិត្យមើលក្រដាសប្រាក់ និងមូលប្បទានប័ត្រទេសចរណ៍ដែលបានបង្ហាញសម្រាប់ទិញដើម្បីកំណត់នូវអត្តសញ្ញាណក្លែងក្លាយ។ ប្រសិនបើអាជីវករប្តូរប្រាក់ពិនិត្យឃើញថាក្លែងក្លាយអាជីវករនោះត្រូវរក្សាទុករូបិយប័ណ្ណក្លែងក្លាយនោះ ហើយចេញជាវិក័យប័ត្រមួយឱ្យទៅអតិថិជនដោយបញ្ជាក់ប្រាប់អតិថិជនថាខ្លួននឹងបញ្ជូនក្រដាសប្រាក់/មូលប្បទានប័ត្រទេសចរណ៍មកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ត្រូវពិនិត្យក្រដាសប្រាក់ដែលខ្លួនប្រគល់ទៅឱ្យអតិថិជនដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងដកហូតក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយចេញពីក្នុងចរាចរណ៍។

ក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយត្រូវតែបញ្ជូនមកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាភ្លាមៗ ដោយភ្ជាប់ជាមួយវិក័យប័ត្រចម្លងមួយច្បាប់។ ច្បាប់ដើមត្រូវប្រគល់ឱ្យអតិថិជនច្បាប់ទីពីរត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងបញ្ជី និងច្បាប់ទី៣ត្រូវរក្សាទុកជាឯកសាររបស់អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់។ វិក័យប័ត្រនេះត្រូវតែបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់អំពីអត្តសញ្ញាណរបស់

អតិថិជន អាសយដ្ឋាន ប្រទេសកំពុងស្នាក់នៅ ប្រភេទអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ និងលេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងដែលផ្តល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណនោះ។

ប្រសិនបើ អតិថិជនព្យាយាមលក់ក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយជាច្រើន ឬបរិមាណតិចតួចតែច្រើនដង អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់អំពីបុគ្គលនោះទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងទីស្នាក់ការកណ្តាល ឬសាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាដែលនៅជិតបំផុត។

ការបោះផ្សាយ ឬបោះផ្សាយឡើងវិញនូវក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយដោយចេតនា និងការរួមគំនិតជួយសម្រួលការធ្វើចរាចរក្រដាសប្រាក់ក្លែងក្លាយគឺជាបទឧក្រិដ្ឋដែលនឹងត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមផ្លូវច្បាប់ និងត្រូវបានដកហូតអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់។ ដូច្នេះ អាជីវករប្តូរប្រាក់ទាំងអស់ត្រូវធ្វើអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដោយប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់បំផុត និងត្រូវការពារការធ្វើចរាចរក្រដាសប្រាក់ និងមូលប្បទានប័ត្រទេសចរណ៍ក្លែងក្លាយ។

៦.ការប្រុងប្រយ័ត្ន និងកាតព្វកិច្ចរាយការណ៍: ការប្រឆាំងនឹងការសម្អាតប្រាក់និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម

អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ជាអ្នកចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងទីផ្សារប្តូរប្រាក់។ ដូច្នេះ អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវបានចាត់ទុកជាបុគ្គលរាយការណ៍នៅក្រោមច្បាប់ស្តីពី ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មក្នុងន័យនេះ អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិ ដែលបានកំណត់នៅក្រោមច្បាប់នេះរួមមានកាតព្វកិច្ចសម្គាល់អត្តសញ្ញាណរបស់អតិថិជន រាយការណ៍អំពីប្រតិបត្តិការសង្ស័យ និងប្រតិបត្តិការប្តូរប្រាក់ ដែលលើសពីកម្រិតដែលកំណត់ដោយអង្គភាពស៊ើបការហិរញ្ញវត្ថុ។

គោលបំណងនៃការតម្រូវឱ្យបំពេញកាតព្វកិច្ចទាំងនេះ គឺដើម្បីជួយឱ្យអាជីវករប្តូរប្រាក់ជៀសផុតពីការចូលរួមទាំងដោយចេតនា និងដោយអចេតនាក្នុងសកម្មភាពសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មដែលជាសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ។ ដូច្នេះ ដើម្បីប្រកបមុខរបរសុច្ចរិតជាពលរដ្ឋល្អ និងការពារខ្លួនផុតពីសកម្មភាពខុសច្បាប់ទាំងនេះ អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ប្រតិបត្តិតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់។

នីតិវិធីក្នុងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្មនឹងត្រូវបានណែនាំបន្ថែមទៀតដោយអង្គភាពស៊ើបការហិរញ្ញវត្ថុ។

អាជីវករប្តូរប្រាក់ត្រូវផ្តល់របាយការណ៍ជារៀងរាល់ខែអំពីប្រតិបត្តិការ ទិញ-លក់ រូបិយប័ណ្ណតាមការកំណត់ដូចតទៅ៖

ក- ត្រូវធ្វើកំណត់ត្រាដោយបំពេញតាមតារាង១ នៃឧបសម្ព័ន្ធនេះនូវរាល់ប្រតិបត្តិការប្តូរប្រាក់

ខ- ត្រូវបំពេញតាមតារាង២ នៃឧបសម្ព័ន្ធនេះនូវរាល់ការប្តូរប្រាក់ដោយអតិថិជនណាម្នាក់ ដែលមានទឹកប្រាក់លើសពី ១០.០០០ដុល្លារ (ដប់ពាន់ដុល្លារអាមេរិក) ឬការប្តូរប្រាក់ញឹកញាប់ដោយអតិថិជនណាម្នាក់ដែលមានទឹកប្រាក់សរុបលើសពី ១០.០០០ដុល្លារ (ដប់ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)។

របាយការណ៍អំពីប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃរបស់អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ត្រូវផ្ញើមកធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងការប្តូរប្រាក់ និងអង្គភាពស៊ើបការហិរញ្ញវត្ថុ) នៅក្នុងសប្តាហ៍ទីពីរ រៀងរាល់ខែបន្ទាប់។

៧.ការរក្សាទុកបញ្ជី និងកំណត់ត្រា

១- អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់ត្រូវរក្សាទុកសៀវភៅចុះបញ្ជី និងកំណត់ត្រាឱ្យបានត្រឹមត្រូវស្របតាមកាតព្វកិច្ចគ្រប់គ្រងស្តង់ដារវិជ្ជាជីវៈ និងកាតព្វកិច្ចបទប្បញ្ញត្តិ និងគតិយុត្តិផ្សេងៗទៀត។

២- ការចុះបញ្ជី និងកំណត់ត្រាអំពីសកម្មភាពប្តូររូបិយប័ណ្ណគឺជាកាតព្វកិច្ច។

៣- អាជីវករប្តូរប្រាក់ដែលកាន់អាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវមានសៀវភៅធំ (General Ledger) ដើម្បីកត់ត្រានូវរាល់សកម្មភាព ទិញ-លក់ រូបិយប័ណ្ណ។ សៀវភៅនេះត្រូវរក្សាទុកនៅកន្លែងប្រកបអាជីវកម្ម និងត្រូវអាចទៅរកបានដោយងាយក្នុងករណីមានការចុះត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែង។ កំណត់ត្រាដែលជាការតម្រូវរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជានៅពេលធ្វើការត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងត្រូវមានដូចខាងក្រោម ៖

- ច្បាប់ចម្លងឯកសារជួញដូរប្រចាំថ្ងៃដែលរៀបតាមលំដាប់លេខរៀង និងកាលបរិច្ឆេទ
- ច្បាប់ចម្លងវិក័យប័ត្រដែលបានចេញឱ្យសម្រាប់ការដកហូតក្រដាសប្រាក់ និងមូលប្បទានប័ត្ររទេសចរណ៍ក្លែងក្លាយ
- ច្បាប់ចម្លងរបាយការណ៍ប្រតិបត្តិការសង្ស័យដែលបានផ្ញើជូនធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

កំណត់ត្រាទាំងអស់ត្រូវរក្សាទុកជាឯកសារ សម្រាប់រយៈពេល ៥ឆ្នាំ។

៨.ការត្រួតពិនិត្យ និងការគ្រប់គ្រងរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា អាចចុះទៅត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងរបស់អាជីវករប្តូរប្រាក់ដោយពុំចាំបាច់ជូនដំណឹងជាមុន។

អាជីវករប្តូរប្រាក់ទាំងអស់ត្រូវសហការដើម្បីសម្រួលដល់ដំណើរការនៃការត្រួតពិនិត្យ និងផ្តល់សៀវភៅចុះបញ្ជីកំណត់ត្រា និងឯកសារជាភស្តុតាងនៃប្រតិបត្តិការផ្សេងៗតាមការស្នើសុំរបស់ក្រុមត្រួតពិនិត្យ។

ប្រសិនបើ អាជីវកម្មប្តូរប្រាក់បង្អាក់ដំណើរការត្រួតពិនិត្យ ឬបដិសេធមិនសហការឥរិយាបថបែបនេះនឹងត្រូវទទួលរងការពិន័យពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា។

អាជីវករប្តូរប្រាក់ទាំងអស់ត្រូវតែយល់ដឹងឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវរាល់បញ្ញត្តិដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមប្រតិបត្តិការនេះ។

៩.ការបញ្ជាក់អំពីការទទួលយកក្រមប្រតិបត្តិ និងការសន្យាគោរពតាម

អាជីវករប្តូរប្រាក់ទាំងអស់ត្រូវតែយល់ដឹងឱ្យបានច្បាស់លាស់ និងអនុវត្តឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់នូវរាល់បញ្ញត្តិដែលមានចែងនៅក្នុងក្រមប្រតិបត្តិនេះ។

ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា តារាង១

ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជី
រាល់ប្រតិបត្តិការប្តូររូបិយប័ណ្ណ

ឈ្មោះអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់:..

ថ្ងៃទីខែប្រតិបត្តិការ	ប្រភេទ និងចំនួននៃរូបិយប័ណ្ណ		អត្រាប្តូរប្រាក់
	ទិញ	លក់	

តារាង២

ទម្រង់នៃការចុះបញ្ជី
រាល់ប្រតិបត្តិការរូបិយប័ណ្ណ
ដែលមានចំនួន ១០.០០០ ដុល្លារអាមេរិក ឬលើស

ឈ្មោះអាជីវកម្មប្តូរប្រាក់:..

ថ្ងៃខែប្រតិបត្តិការ	ឈ្មោះអតិថិជន	សញ្ជាតិ	លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ[១]	ចំនួនប្រតិបត្តិការ (បញ្ជាក់ថាតើចំនួនទិញ ឬលក់រូបិយប័ណ្ណ)		អត្រាប្តូរប្រាក់
				ជារូបិយវត្ថុ	ជារូបិយប័ណ្ណ	

[១] ក្នុងករណីជាអង្គភាពអាជីវកម្ម ត្រូវកត់ត្រានូវឈ្មោះអង្គភាពអាជីវកម្មនោះ និងឈ្មោះ សញ្ជាតិ លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណឬលិខិតឆ្លងដែនរបស់បុគ្គលដែលធ្វើប្រតិបត្តិការសម្រាប់ ឬក្នុងនាមជាអង្គភាពអាជីវកម្ម